

Forskning
stärker
beredskapen
inför kriser

RESILIENCE
Akademiprogrammet

Finlands Akademi

ISBN 978-951-715-956-2

Långsiktig och omfattande forskning skapar beredskap att agera vid plötsliga kriser

Covid-19-pandemin har betonat betydelsen av högklassig vetenskap och kompetens för välfärden och samhället. En stark forskningsbas och förmågan att nyttja denna möjliggör en beredskap att reagera snabbt på framtida, i detta skede ännu okända, samhällsliga hot och kriser. Forskningen skapar kompetens och förmåga att svara på utmaningar och främjar därigenom samhällets förmåga att vara förutseende samt dess resiliens, dvs. kapaciteten att anpassa sig och klara av förändringar.

Finlands Akademi har på bred front finansierat forskning i anslutning till pandemier och andra kriser samt beredskapen för dem. Forskningsfinansieringen inom akademiprogrammet [RESILIENCE](#) har stött forskning om utveckling av vaccin och läkemedel, samhällsskydd och förutseende av kriser samt minimering av effekterna. Med programmet har Akademien stött högklassig, förnybar och effektiv forskning, främjat nationellt och internationellt forskningssamarbete och stärkt forskningens samhällsliga genomslagskraft. Sammanlagt har cirka 40 miljoner euro beviljats i finansiering. Dessutom har rådet för strategisk forskning (RSF) finansierat forskningsprogrammet Pandemier som utmaning för samhället ([PANDEMICS](#)) med 15 miljoner euro.

Genomslag uppstår genom växelverkan

Finlands Akademi finansierar i enlighet med sin [strategi](#) ansvarsfull och djärv forskning för Finlands och världens bästa. Ett viktigt mål för forskningen är att utöver vetenskapliga genombrott stärka

högklassig kompetens. RESILIENCE-programmets vetenskapliga resultat och kompetens har skapat en stark grund för forskningens mer omfattande samhällsliga genomslagskraft, eftersom forskningsprojekten också har strävat efter en omfattande och mångsidig växelverkan.

År 2020 finansierade Akademien 16 forskningsprojekt med specialfinansiering för forskning i krisberedskap och försörjningstrygghet, för vilket statsrådet anvisade 20 miljoner euro. De forskningsprojekt som gjort en slutrapport presenteras närmare i bilaga 1.

Av slutrapporterna framgår att dessa projekt under tre år har bedrivit forskningssamarbete med över tvåhundra olika partner (bild 1). Av dem är nästan hälften nya partner som man inte har samarbetat med innan forskningsprojektet i fråga inleddes. Största delen av samarbetspartnerna är utländska forskningsorganisationer, men i hemlandet har den offentliga sektorn varit den viktigaste samarbetspartnern.

Forskningsprojekten har också rapporterat om växelverkan och interaktion som ingått i forskningsarbetet. Med interaktion avses verksamhet där man utbyter information och synpunkter om till exempel forskningsämnet, uppställningen av forskningsfrågan eller forskningsresultaten och utnyttjandet av dem. Vanligtvis är den andra parten en intressentgrupp som är intresserad av forskningens innehåll, men inte har eget intresse, kompetens eller resurser för att utföra den. Krisberedskaps- och försörjningstrygghetsprojekten har under tre års tid bedrivit växelverkan med cirka 140 grupper inom olika branscher (bild 2).

Vetenskapliga aktörer utanför det egna forskningssamfundet är den viktigaste gruppen som forskarna har bedrivit växelverkan med

Forsknings-samarbete (bild 1)

Sammanlagt 202 samarbetspartner, varav 94 nya

Källa: forskningsprojektens slutrapporter till Finlands Akademi

Interaktion (bild 2)

Rapporterad växelverkan med olika grupper (totalt 140 separata växelverkankontakter)

(bild 3). I många projekt har man aktivt strävat efter växelverkan även med beslutsfattare. Forskarna har deltagit i riksdagens höranden och ministeriernas, regionförvaltningsverkens och välfärdsområdenas expertarbete. Dessutom har man samarbetat med till exempel Försvarsmakten och Försörjningsberedskapscentralen. Det har också förekommit växelverkan med medborgarorganisationer, industrin, företagssektorn och medierna.

Samarbete spelar en nyckelroll i förstärkandet av krisberedskapen och försörjningstryggheten

De krisberedskaps- och försörjningstrygghetsprojekt

som finansieras av Finlands Akademi har undersökt många olika framtidsscenarioer och hot som samhället kan komma att möta (bild 4, projektbeskrivningar i bilaga 1). Forskningsprojekten har visat att såväl COVID-pandemin som andra samhällskriser är mångfasetterade och inte berör endast en myndighet, ett forskningsområde eller en befolkningsgrupp. Därför spelar sektorsövergripande samarbete och växelverkan mellan forskare och olika samhällsaktörer en nyckelroll när det gäller att stärka krisberedskapen och försörjningstryggheten.

Samarbetets betydelse framhävs också i rapporten från [PANDEMICS](#)-programmet som finansieras av rådet för strategisk forskning och vars syfte är att erbjuda forskningsbaserad information för samhällets behov och beslutsfattande. Finlands Akademi har

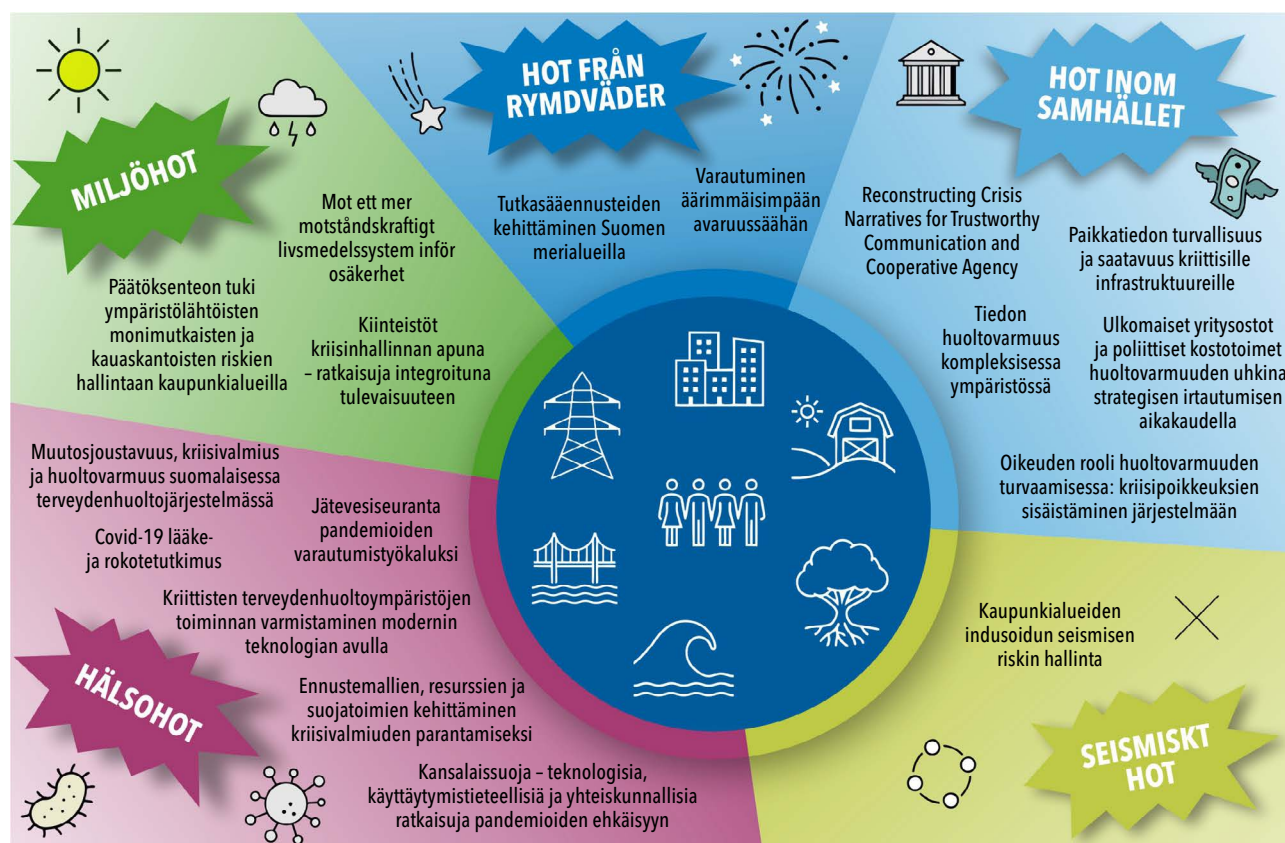
Vetenskapliga aktörer utanför det egna forskningssamfundet (bild 3)

Universitet	Forskningsinstitut	Yrkes-högskolor	Riksdagen	Statsrådets kansli SRK	Ministerier
Region-förvaltnings-verket RFV	Välfärds-områden	Försvars-makten	Gräns-bevaknings-väsendet	Försörjnings-beredskaps-centralen	Cyber-säkerhets-centret
Traficom	Städer och kommuner	Sitra	Kyrkan	Rättsväsendet	Övriga statliga ämbetsverk
Räddnings-myndigheter	Internationella vetenskaps-samfund och organisationer	Medborgar-organisationer	Industrin	Företags-sektorn	Media

också främjat forskningssamarbetet som syftar till att stärka krisberedskapen genom att ta initiativ till det samnordiska programmet [Välfärd bland barn och unga i det postpandemiska Norden](#), som administreras av forskningsfinansiären [NordForsk](#) under [Nordiska ministerrådet](#). Alla dessa åtgärder

skapar också en stark grund av forskningsbaserad kunskap för Finlands ordförandeskap i Nordiska ministerrådet 2025. Som tema för perioden har regeringen valt just nordisk samhällsäkerhet, beredskap samt barn och unga.

Framtidsscenarier och hot som samhället kan ställas inför som lyfts fram i forskningsprojekten inom krisberedskap och försörjningstrygghet. Forskningsprojekten presenteras på finska i bilagan. (bild 4)

Bilaga

- [Tutkittua tietoa kriiseistä – Suomen Akatemian kriisivalmiuden ja huoltovarmuuden tutkimuksen erityisrahoitushaussa rahoitetut tutkimushankkeet](#) (rapport tillgänglig endast på finska)

Referenser (endast på finska):

1. [COVID-19-epidemiaan ja sen vaikutustenhillintään liittyvä erityisrahoitus – Tutkimushankkeiden tilannekatsaus keväällä 2021](#)
2. [COVID-19-rokote- ja lääkekehityksen erityisrahoitus – Tutkimushankkeiden tilannekatsaus syksyllä 2021](#)
3. [Koronapandemian opit: Kohti parempaa kriiseihin valmistumista ja kriisinhallintaa](#)

Tidigare blogginlägg om ämnet:

- [COVID-erityisrahoituksen tulokset: tutkittu tieto vahvistaa valmiuksiamme kohdata tulevia kriisejä](#)
- [Miten COVID-19-tutkimuksen painopisteet ovat muuttuneet vuodesta 2020 vuoteen 2021?](#)
- [Pohjoismaisella yhteistyöllä uutta tutkimusta pandemian vaikutuksista lasten ja nuorten hyvinvointiin](#)
- [Kuinka suomalaiset tutkijat ovat reagoineet koronapandemiaan ja sen seurauksiin?](#)